

Tema: IM i Sydasien

60 års arbete för medmännisklighet och rättvisa

FÖR ATT DU TROR PÅ EN MEDMÄNSKLIG VÄRLD NR3/2025

medmännisklighet

im

12

13

14

18

12 "IM klev in när människors främsta fokus var överlevnad och hjälpte dem att återfå fotfästet."

INDIEN – Tre röster om IM:s arbete för exil-tibetaner

13 "Min drivkraft är att säkerställa att den tibetanska kulturen och språket upprätthålls."

NEPAL – Nyima undervisar på Srongsten School i Kathmandu

14 "Vi unga vet vad vi behöver"

GUATEMALA – Incidejoven kämpar för ungas rättigheter

18 "Jag gillar det lokala gräsrotsperspektivet, små grupper där man tydligt ser förändringen i en enskild människas vardag."

SVERIGE – IM:s årsmöte 2025

I mer än 60 år har IM arbetat sida vid sida med människor i Sydästen – för jämlikhet, utbildning, jämställdhet och rättvisa. I det här numret av Medmänsklighet får du följa med i spåren av IM:s engagemang för exil-tibetaner och göra en djupdykning i det arv som vårt arbete lämnat efter sig i Indien och Nepal. Genom nära samarbeten med lokala organisationer har IM bidragit till att stötta människor på flykt, stärka kvinnor, främja jämlikhet och bekämpa fattigdom – ett steg i taget, ofta över generationer.

medmänsklighet

Nr 673 - årgång 79.
ISSN 1653-932X (Print)
ISSN: 3035-7969 (Online)
Upplaga: 19 500 ex

ANSVARIG UTGIVARE

Gabriella Fredriksson, generalsekreterare IM

REDAKTION

Redaktör: Malin Kihlström
I redaktionen: Simon Marke Gran, Ina Tondnevis
Grafisk form: Bästa Kompisar Reklambyrå
IM:s redaktion, Trollebergsvägen 5, 222 29 Lund
Mejl: red@imsweden.org

UTGIVNING

Medmänsklighet ges ut av biståndsorganisationen IM, Individuell Människohjälp. Tidskriften ges ut med fyra nummer per år, varav tre i tryckt format och ett i digitalt format.

Tidskriften finns i digitalt format på imsweden.org/aktuellt/medmansklighet/ Mejla eller ring oss om du inte längre vill få den tryckta versionen.

COPYRIGHT

Eftertryck tillåts om källan anges.

ADRESSÄNDRINGAR M.M.

046-32 99 30
info@imsweden.org

KONTAKT

046-32 99 30 (vx)
info@imsweden.org
imsweden.org
pg 90 07 06-3, bg 900-7063

DETTA ÄR IM

IM är en ideburen, obunden medlemsorganisation som arbetar globalt i samarbete med lokala aktörer, för en jämlik och medmänsklig värld. Vi kämpar för en värld där människor av egen kraft kan ta sig ur fattigdom och utanförskap. I vårt arbete utgår vi ifrån de mänskliga rättigheterna, en hållbar värld och tar avstånd från all form av diskriminering.

DINA PERSONUPPGIFTER

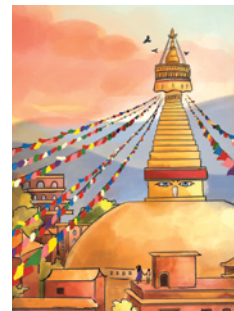
Dina personuppgifter är trygga hos oss. EU:s dataskyddsförordning GDPR (General Data Protection Regulation) stärker skyddet av dina personuppgifter. För att du ska känna dig trygg med hur vi lagrar och använder dina personuppgifter har vi tagit fram en integritetspolicy. Läs mer på imsweden.org/integritetspolicy

Medmänsklighet trycks av Trydells som är ett Svanenmärkt tryckeri.

Boudhanath Stupa i Kathmandu, Nepal, är en av världens största buddhistiska stupor och ett av de mest betydelsefulla pilgrimsmålen för buddister. Kupolen med Buddhas allseende ögon symboliserar upplysning och fred.

Illustration: Amanda Asplund

Drivkraft i förändring

”Det är i motvind som drakar lyfter” – det är ett ordspråk som jag tycker beskriver IM:s väg framåt oerhört väl. IM har genom åren jobbat under tuffa omständigheter. När omvärlden sviker har vi varit där, lyssnat på behov och stöttat människor att hitta lösningar som förbättrar situationen. Och vi har ständigt utvecklats.

Med drygt två månaders erfarenhet från IM är jag oerhört stolt och glad över vad jag ser och hör. Vi fortsätter vår resa framåt i en tid då behoven snarare tycks öka än minska i såväl Sverige som i andra länder.

Vi kommer tillsammans med våra partners och de som är mest berörda att göra vårt bästa för att bidra till en bättre värld för de många – må det vara i Palestina, Malawi, Guatemala, Moldavien, Ukraina eller i Sverige. Det är i de länderna vi kommer att fokusera vår verksamhet framöver. Vi fortsätter alltså att utvecklas i en ständigt föränderlig värld.

Jag är nyss hemkommen från en resa till Malawi där jag träffade både våra partners och de som direkt berörs av våra insatser. Det är en resa jag aldrig kommer att glömma. Jag har sett stolthet hos kvinnor som genom IM-finansierade utbildningar nu kan tjäna egna pengar och ta makten över sina liv. Som kan försörja sina familjer och skapa värde i samhället. Jag har sett stoltheten hos unga män och kvinnor som med stöd från IM utbildar sig till solcellsinstallatörer.

De bidrar både till elektrifiering av landsbygden och till att skapa arbetstillfällen genom att starta företag. Jag har träffat flickor som lär sig att sy mensskydd, vilket gör att de kan fortsätta sin skolgång även när de har mens. På sikt leder detta sannolikt till både ökade möjligheter till inkomst för flickorna samt jämlikhet och jämställdhet i landet. En till synes liten sak som gör stor skillnad och bidrar till måluppfyllelse inom flera av Agenda 2030:s områden.

”Det är i motvind som drakar lyfter” Ja, det är i motgångar vi måste vara innovativa, tänka och agera tillsammans. Varje idé börjar hos en människa i samspel med andra. Vad har du för idéer? Är du engagerad inom IM idag eller vill du bli engagerad? Vad vill du då göra, och vet du vart du ska vända dig? IM i Sverige finns idag på tio olika orter men möjligheterna är inte begränsade till det. Vill du veta mer, engagera dig eller berätta om dina idéer, kontakta närmaste lokalförening eller vårt kansli. Kontaktuppgifter hittar du på vår hemsida imsweden.org

Gabriella Fredriksson, generalsekreterare
gabriella.fredriksson@imsweden.org
 Tel: 0701-42 45 00

”Vi skriver till er i vrede och sorg.”

– IM:s öppna brev till regeringen

I maj 2025 valde IM att gå ut med ett öppet brev till Sveriges regering. Tystnaden från svenska makthavare inför den humanitära katastrofen i Gaza gick inte längre att acceptera.

Sedan dess har månaderna gått – men verkligheten i Gaza är oförändrad. Den humanitära krisen blir bara värre, dag för dag. Sjukhusen är i spillror, barn svälter och människor dör i brist på vatten, mat, medicin och trygghet.

Brevet, som du kan läsa här intill, är en vädjan till Sveriges beslutsfattare att stå upp för folkrätten, skydda civila och återuppta det livsviktiga stödet till UNRWA. Det är också ett uttryck för sorg och vrede över att Sverige – tillsammans med USA – fortfarande är bland de enda länderna i världen som inte återupptagit sitt stöd.

IM har länge arbetat med lokala organisationer i Gaza. Trots krigets brutalitet fortsätter våra partner att ge stöd till kvinnor, barn och familjer – genom traumastöd, skydd, utbildning och akuta insatser i en vardag där nästan allt saknas.

Det öppna brevet kanske inte längre räknas som en nyhet. Men det är fortfarande en påminnelse om vad som krävs – och varför IM:s arbete i Gaza fortsätter, så länge det behövs.

Din gåva behövs!

Bidra till IM:s arbete i Gaza.

Scanna QR-koden
eller swisha till
9007063, märk din
gåva MM3 Gaza.

Öppet brev till Sveriges ministrar, ledamöter i utrikesutskottet samt utrikespolitiska talespersoner för alla partier

Vi skriver till er i vrede och i sorg.

Det som nu pågår i Gaza är en humanitär katastrof utan motstycke. Sjukhus kollapsar. Barn svälter. Människor dör av sjukdomar, törst och bomber – i tiotusental. FN larmar. Kunskapen om behoven finns, likaså resurser att lindra lidandet. I detta läge, när det humanitära biståndet behöver kraftfullt stöd för att nå de mest behövande, krävs regeringar som trycker på för att det ska hända. I detta läge väljer Sveriges regering att hålla tillbaka stödet till UNRWA, en av de största aktörerna med bäst förmåga att nå fram.

Det är ovärdigt Sverige, vår historia och vår framtida roll i världen. Det är omoraliskt att stå bredvid när det går att agera starkare.

IM är en svensk biståndsorganisation som har funnits på plats i Gaza i decennier. Genom våra partnerorganisationer fortsätter vi att nå ut – trots omöjliga omständigheter. Dalia Hamayel, ansvarig för våra kollegor i Gaza, uttrycker det så här:

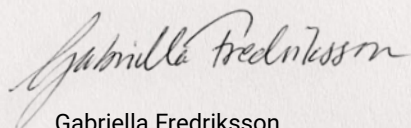
"Vi ser med egna ögon vad som händer. Barn tvingas dricka smutsigt vatten. Kvinnor föder utan bedövning. Familjer lever under presenningar bland ruiner. Det är inte bara en kris – det är ett utdraget sammanbrott av mänsklig värdighet."

Sverige har ett ansvar. Både som förespråkare för mänskliga och humanitära rättigheter och som en aktör med inflytande i EU och FN. Vi vill se ett Sverige som agerar värdigt och:

- Omedelbart återupptar stödet till UNRWA.
- Driver på för ett omedelbart eldupphör och obehindrat humanitärt tillträde till Gaza.
- Tydligt markerar mot blockaden av bistånd och det kollektiva straffet mot Gazas civilbefolkning.

Gränsen för politisk försiktighet är sedan länge passerad. Starkt agerande är enda vägen framåt. Än är det inte för sent att se till att Sverige står på rätt sida i framtida historieböcker.

Hälsningar,

Gabriella Fredriksson,
generalsekreterare på IM

Ett arv av solidaritet i förändringens tid

Sedan 1960-talet har IM haft ett starkt engagemang i Sydasien. Det började med stödet till exil-tibetaner som flytt från den kinesiska ockupationen – ett arbete präglad av solidaritet, kulturell förståelse och respekt för ett folk i exil. Under årens lopp har verksamheten breddats och fördjupats. I både Indien och Nepal har IM:s fokus kommit att handla om kvinnors rättigheter, hållbar försörjning och – i takt med att klimatkrisen fördjupats – klimaträttvisa.

I slutet av 2025 avslutar vi vårt direkta arbete i regionen. Därför vill vi i det här numret av Medmänsklighet lyfta ett viktigt kapitel ur vår historia: engagemanget för exil-tibetaner. Det är ett arbete som format oss som organisation – och som berört många av våra givare genom decennierna. Vi ser det som ett exempel på det avtryck IM lämnar efter sig i Sydasien – ett arv av solidaritet, envishet och mänsklig värme.

Potala Palace i Lhasa – det ikoniska palatset som länge var Dalai Lamas residens och Tibets andliga centrum.

Foto: Erik Törner

Text: Birthe Müller

Behoven visade vägen

Efter Kinas ockupation av Tibet 1950 väcktes ett engagemang som skulle komma att prägla IM:s arbete i decennier. I denna artikel berättar Birthe Müller – tidigare IM-medarbetare och f.d. styrelseordförande – om hur en enkel fråga ledde till ett långvarigt samarbete med det tibetanska exilsamhället, präglat av lyssnande, respekt och medmänsklighet.

Kina och Tibet har århundraden av både fredliga och våldsamma kontakter bakom sig. 1913 förklarade Tibet sig självständigt men Kina har sedan kommunismens seger hävdad sin överhöghet över Tibet. Kina invaderade och ockuperade landet 1950, med syfte att införliva Tibet i Folkrepubliken Kina. 1959 tvingades landets religiöse och politiske ledare Dalai Lama i landsflykt efter ett uppror mot det kinesiska styret. Allt sedan dess har Tibets politiska status varit omstridd.

Cirka 80 000 tibetaner följde honom till Indien. Dalai Lama etablerade en tibetansk exilregering i Dharamsala i nordvästra Indien och de tibetanska flyktingarna bosatte sig i läger både i Indien och Nepal.

Ett rop på hjälp hörsammades

1960 kom Dalai Lamas bror på besök till sin vän prins Peter av Danmark som doktorerat med en avhandling om Tibet. I ett radioprogram efterlyste de utbildning för unga tibetaner. John Fenneberg, också han vän med prins Peter, hörsammade vädjan. Familjen Fenneberg tog kort därefter emot den första gruppen tibetanska pojkar som under sju månader bodde i deras hem. Behoven ökade och fler pojkar kom både till Danmark och till Norge.

På inrådan av kyrkoherden i svenska kyrkan i Köpenhamn reste John och hans svenska fru Britta till IM i Lund 1963. Som så ofta i IM:s historia berättar någon om ett behov och ställer frågan om och hur IM kan bistå.

Historia

1913

Tibet förklarar sig självständigt från Kina.

1940

Den 14:e Dalai Lama installeras på tronen – endast fem år gammal.

1950

Kina invaderar Tibet.

1959

Ett stort tibetanskt uppror slås ner av Kina. Dalai Lama flyr till Indien och bildar en exilregering – Central Tibetan Administration (CTA). Över 80 000 tibetaner följer efter.

”32 flickor fick utbildning och de kom senare att återvända till Indien.”

De frågade om IM kunde ta emot en grupp tibetanska flickor och ge dem utbildning som kunde vara till nytta för tibetanerna i exil.

IM tar emot tibetanska flickor

I april 1964 kom den första gruppen flickor. IM-hemmet Strand i Småland, som åren efter kriget varit hem för barn från Berlin och andra ruinstäder i Tyskland, blev flickornas hem. 32 flickor fick utbildning och de kom senare att återvända till Indien.

Ingen kunde då ana att detta modiga engagemang skulle leda till ett halvt sekel av samarbete med de tibetanska flyktingarna i Indien och Nepal! IM:s insatser har inneburit direkt bidrag till

den tibetanska exil-administrationen, skolor, sjukhus, tbc-kliniker, projekt med allt från matknytning till tälttillverkning och äppelodling som gav inkomster. Alltid utifrån lyssnande, låta behoven visa vägen och med ömsesidig förståelse.

En gemensam värdegrund

Dalai Lama har konsekvent varmt förespråkigt ickevåld, tolerans och medkänsla. Hans fredsfilosofi, byggd på universellt ansvar och djup vördnad för allt levande har mycket gemensamt med IM:s ideologi. Det är tydligt genom att en av hans böcker har titeln ”Världsfred genom medmänsklighet”.

Dalai Lama har alltid uppskattat IM:s arbete mycket. Det fanns en djup förståelse mellan honom och IM:s grundare Britta Holmström, de delade den grundläggande övertygelsen om varje människas egen inneboende kraft

och möjlighet till utveckling.

IM:s långa och djupa engagemang för tibetaner har betytt mycket glädje, kunskap och på flera områden fungerat som modell för arbetet i andra sammanhang. ■

Central Tibetan Administration (CTA)

CTA är den tibetanska exil-regeringen, baserad i Dharamshala i Indien. Den bildades 1959 efter att Dalai Lama tvingats fly från Tibet. CTA arbetar för att bevara tibetansk kultur, utbildning och religion i exil, samt för ett fredligt slut på Kinas ockupation av Tibet. Regeringen leds av en demokratiskt vald ledare och fungerar som en representant för tibetaner i exil världen över.

FAKTA

Tibetaner i exil

Total tibetansk befolkning i exil: 145 150 personer

I Indien: Över 100 000

I Nepal: Över 16 000

I Bhutan: Över 1800

I övriga världen: Över 25 000

Befolkning i Tibet (Kina): cirka 6 miljoner

Vill du veta mer om Tibets historia? Besök tibetmuseum.org

Från vänster: Britta Fenneberg, John Fenneberg, Dalai Lama, Birthe Müller och Wagnshok Gyalpo, den första tibetanska ledaren för IM:s verksamhet i Dehradun, Indien. Foto: privat

..... • 1960 • 1964 • 1970 • 2010-talet till idag • 2020

Den första tibetanska bosättningen och skolan i exil grundas i Indien.

IM tar emot exil-tibetaner på hemmet i Strand i Sverige.

IM börjar stötta Central Tibetan Administration.

Kina förstärker kontrollen och försöker minska det tibetanska språkets och religionens roll.

IM avslutar sitt stöd till Central Tibetan Administration

Ett halvt sekel av förändring

I över 50 år samarbetade IM med Central Tibetan Administration (CTA) för att utveckla den tibetanska flyktingbosättningen i Bir. Arbetet är avslutat, men spåren av IM:s insatser finns kvar – samtidigt som bosättningen står inför nya utmaningar: att bevara sitt kulturarv och möta en yngre generations drömmar om framtiden utanför dalen.

Bir Tibetan Society, som ligger i den indiska delstaten Himachal Pradesh, grundades i början av 1960-talet efter att Dalai Lama och tusentals andra tvingats i exil från Tibet. Från 1970-talet och framåt arbetade IM och CTA tillsammans för att stärka bosättningen – ett av 22 tibetanska flyktingläger i Indien – med utbildning, hälsovård och infrastruktur.

När IM i februari 2025 återvände till Bir för ett sista besök möttes vi av både tacksamhet och oro. Många minns den tid då IM:s stöd var avgörande – när de första flyktingarna anlände till området och själva röjde skog och byggde vägar med bara händerna.

– Då fanns det varken tillgång till rent vatten eller fungerande toaletter. IM hjälpte oss att bygga om tankar, byta rörledningar och förbättra saniteten. Det förändrade livskvaliteten för många familjer, berättar Karma Namgyal, ansvarig för bosättningen.

Systemförändring snarare än bistånd

IM:s arbetssätt har alltid varit långsiktigt.

Med fokus på att stärka befintliga system snarare än tillfälliga biståndsinsatser, har IM bidragit till utveckling inom utbildning, ekonomi och samhällsstruktur. En viktig samarbetspartner har varit Tibetan Children's Village (TCV) – ett kombinerat hem och internatskola för tusentals barn som förlorat sina föräldrar eller skickats i säkerhet från Tibet. Över 10 000 elever har tagit examen från TCV, och många återvänder för att arbeta som lärare, sjuksköterskor och samhällsledare. En av dem är Karma själv.

66-årige Namdol Tashi, pensionerad lärare, minns hur han som barn tog sig genom Nepal med sina föräldrar innan de nådde Indien.

– Det var en svår tid. Många barn separerades från sina familjer och skickades till särskilda skolor. Tack vare stöd från IM har både utbildningen och skolmiljön förbättrats mycket, säger han.

Ett samhälle i förändring

Under årens lopp har människorna i Bir livnärt sig på bland annat filt- och nudelproduktion, samt försäljning av traditionella tibetanska mattor. Men stigande kostnader och administrativa hinder har gjort det svårt att upprätthålla en hållbar ekonomi. Idag bygger inkomsterna främst på uthyrning av butiker och gästhus.

Samtidigt står bosättningen inför en ny utmaning: att behålla den yngre generationen. Många unga flyttar, lockade av utbildning och jobb möjligheter utanför Indien. Trots att CTA försöker motverka utflyttningen genom

”Många unga utbildar sig inom vård och teknik – områden där det finns jobb, även utomlands.”

Turismen ger inkomster, men den är säsongsbunden och konkurrensen är hård.

Från vänster: Namdol Tashi, Karma Namgyal och Sonam "Freedom" Rangsen.

"Tack IM,
för att ni lyssnar
på våra berättelser.
Det ger oss kraft att
kämpa vidare!"

– Namdol Tashi

att erbjuda yrkesutbildningar och stöd till småföretag, förblir sysselsättningen en utmaning. Många unga utbildar sig inom vård och teknik – områden där det finns jobb, även utomlands. Särskilt kvinnor söker sig till sjukvården, där de lättare kan få arbete internationellt.

Vissa unga ser ändå en framtid i Bir. Några har öppnat caféer och homestays och drar nytta av närheten till Bir Billing – ett populärt centrum för skärmflygning. Men konkurrensen är hård, turismen är säsongsbetonad och den flyktingstatus tibetaner har i Indien gör det svårt att få banklån, vilket försvårar långsiktig ekonomisk utveckling.

IM:s arbete i Bir är avslutat, men dess avtryck är djupt. Framtiden för bosättningen hänger nu på dess förmåga att möta dagens utmaningar – med det självförtroende och de strukturer som byggts upp genom fem decennier av partnerskap. ■

Text och foto: Isha Banerjee

Mevon Tsuglag Peton Model School ligger i utkanten av Dharamshala ungefär 40 km från Bir. Skolan moderniserades med stöd från IM och här har många tibetanska barn fått utbildning genom åren.

”IM klev in när människors främsta fokus var överlevnad och hjälpte dem att återfå fotfästet.”

Tsering Dhondup ►

Generalsekreterare, Finansdepartementet
Central Tibetan Administration

”Vi kom som flyktingar från Tibet till Indien 1959, och tio år senare började IM engagera sig i vår fråga. De första 5–7 åren försökte vi bygga upp våra liv från grunden. Vi fällde träd och röjde djungeln för att kunna bygga bosättningar*. Det fanns inget där då, bara djungel och vilda djur. Vi kämpade för att göra vår mark odlingsbar. När IM kom var våra fält redo att bli odlade på. IM kom med innovationer och idéer för jordbrukslösningar. De flesta tibetanerna var jordbrukare, men de kom från ett helt annat landskap och klimat och de visste ingenting om att leva i Dharamshala i Indien.

IM bidrog också med stipendier till barn, vilket säkerställde att de fick tillgång till utbildning när resurserna var mycket begränsade. IM klev in när människors främsta fokus var överlevnad och hjälpte dem att återfå fotfästet.”

Jamyang Wangyal ►

Studievägledare

”IM spelade en banbrytande roll i att introducera studie- och yrkesvägledning i våra skolor. IM såg värdet i detta arbete och valde att samarbeta med oss som finansiär när vi etablerade vägledningsavdelningen med fokus på karriärstöd. Deras stöd under de första åren var avgörande för att forma programmet till vad det är idag.

Mellan 2005 och 2015 finansierade och uppmuntrade IM vägledningsinsatser i många skolor. Det gjorde stor skillnad. Eleverna fick hjälp att fatta genomtänkta beslut om sina framtidsval, i stället för att bara följa sina vänner in i jobb de inte var säkra på. Fler elever började på universitet – många tog till och med masterexamen eller doktorerade.”

Tenzin Tsetan ▼

Women Empowerment Desk**

”IM:s stöd till den första konferensen om kvinnors egenmakt var avgörande för att lägga grunden till ledarskapsutbildningar för kvinnor, medvetandegörande kring genusfrågor och påverkansarbete. Konferensen blev en katalysator för att integrera ett jämställdhetsperspektiv i alla CTA:s*** program och stärkte det institutionella stödet till Women Empowerment Desk.

Konferensen blev också avgörande för att revidera vår policy för kvinnors egenmakt, som nu inkluderar ledarskapsutbildningar, undervisning i menstruationshälsa och kampanjer för jämställdhet.”

Text och foto: Isha Banerjee

*Indiska staten upplät mark där exil-tibetanerna kunde bygga upp flyktingbosättningar.

**Women Empowerment Desk (del av CTA) grundades 2008 med stöd från IM för att öka medvetenheten kring kvinnors rättigheter och jämställdhetsfrågor.

***CTA = Central Tibetan Administration, se sidan 9

Över 5 000 elever har gått i IM:s skola

Text och foto:
Maria Kempe

Srongsten School i Nepals huvudstad Kathmandu grundades med stöd från IM för över 45 år sedan – och har sedan dess gett tusentals exil-tibetanska barn utbildning, språk och kulturell identitet. I dag kämpar skolan för sin överlevnad i ett allt hårdare klimat. Rektor Nyima* berättar om kampen för framtiden, sin egen resa – och varför IM fortfarande har en självklar plats i skolans hjärta.

Nyima är rektor på Srongsten School, som har cirka 600 elever från förskola till högstadiet, varav 150 bor på internat. När skolan grundades var det den första för exil-tibetaner i Nepal och alla eleverna var inneboende på internatet. Idag är det främst dagelever på skolan, eftersom färre barn flyr från Tibet. Skolan får inget statligt stöd och har nyligen tappat stöd från den tibetanska exilregeringen.

Skolans infrastruktur har dock stått emot tidens prövningar i över 45 år, trots jordbävningen 2015. Alla lärare är exil-tibetaner, dedikerade att föra vidare kunskap och kultur till framtidens tibetaner.

Inget "Mänsklighetens år" i Nepal

I år fyller Dalai Lama 90 år, ett firande som pågår stort i Indien under temat "the year of compassion" – medmänsklighetens år. Men i Nepal är situationen en annan. Nyima berättar att den kinesiska ambassaden samarbetar med nepalesisk polis för att förhindra firanden av Dalai Lama och tibetanska högtider. Klimatet för exil-tibetanerna har hårdnat. Trots nio tibetanska flyktingläger i Nepal kan ungdomar inte studera vidare efter gymnasiet. Många försöker därför ta sig till Indien, där

möjligheterna är större – trots ökade risker och övervakning.

– Familjer till ungdomar som flyr Tibet blir fängslade och torterade i flera år. Men många unga kommer tillbaka på besök i Nepal bara för att få en kram av sina egna som har tagit sig dit i det syftet, och vinner kraft att hålla ut där de bor utomlands. Många återser inte sina familjer överhuvudtaget, berättar Nyima.

Ingen har kunnat ersätta IM

Nyima kom till Dharamshala i Indien som föräldralös, bara tre år gammal. Hennes släkt i Tibet vet inte att hon lever. Efter lärarutbildning i Indien har hon ägnat sitt liv åt undervisning, särskilt historia. Med stolthet säger hon:

– Min drivkraft är att säkerställa att den tibetanska kulturen och språket upprätthålls.

Att leda skolan är för henne det finaste sättet att ge tillbaka kunskap till nästa generation.

I Nyimas arbetsrum finns foton av IM:s grundare Britta Holmström och Dalai Lamas mor, Diki Tsering, som hon kallar "the mothers of Srongsten School".

– Vi minns IM som den mest betydelsefulla givaren. Ingen har kunnat ersätta IM, mer än 5 000 elever har blivit välsignade av IM, säger Nyima. ■

**Nyima har inget efternamn. Hennes namn betyder sol eller solsken på tibetanska.*

På fotografiet till vänster syns Britta Holmström, och till höger Dalai Lamas mor, Diki Tsering.

Familjer till ungdomar som flyr Tibet blir fängslade och torterade i flera år", berättar Nyima, rektor på Srongsten School.

“Vi unga vet
vad vi behöver.”

– Incidejoven kämpar för ungas rättigheter i Guatemala

Jennifer Velásquez
på gatan La Sexta i
centrala Guatemala
City där årets 8 mars-
demonstration
gick fram.

I ett samhälle där unga ofta tystas och där våld mot kvinnor är vardag, kämpar organisationen Incidejoven för att unga i Guatemala ska få makt över sina kroppar, sina röster och sina liv. Genom dataanalys, utbildning, politisk mobilisering och digitala kampanjer utmanar de normer, ifrågasätter makt – och vägrar vara tysta.

På ett livligt café i Guatemala City möter vi Jennifer Velásquez, kommunikationsansvarig på Incidejoven, som är en partnerorganisation till IM. Hon pratar med inlevelse och använder hela kroppen när hon förklarar – engagemanget går inte att ta miste på.

– Många vuxna tror att unga inte vet något om sina rättigheter. Men vi unga vet precis vad vi behöver, säger hon.

Incidejoven har i 16 år kämpat för ungas sexuella och reproduktiva rättigheter i Guatemala. Organisationen

arbetar med politisk påverkan, utbildning, forskning och digital kommunikation, alltid ur ett ungdoms- och feministiskt perspektiv. Visionen är tydlig: ett samhälle där unga – oavsett könsidentitet, funktionsvariation eller hiv-status – har makt över sina kroppar och liv.

Kartlägger orättvisor – kräver förändring

Ett av Incidejovens fem program fokuserar på att samla in och analysera data. Syftet är att granska hur staten lever upp till sina åtaganden – till exempel hur mycket pengar som faktiskt läggs på att förebygga tonårsgraviditeter.

– Vi gör enkäter med ungdomar som varit på sjukhus och frågar om de fått information om preventivmedel, om vårdpersonalen bemött dem annorlunda för att de är hbtqi-personer eller lever med hiv, berättar Jennifer.

Resultaten delas sedan med beslutsfattare, som i vissa fall visat sig öppna för förändring.

Utbildning som förändrar

En annan viktig del av verksamheten är utbildning. Bland annat driver Incidejoven ett digitalt utbildningsmuseum om sexualitet – ett interaktivt verktyg där unga själva får utforska teman som kropp, sexualitet och samtycke. Det sista rummet handlar om kopplingen mellan sexualitet och samhälle.

– Vi vill visa att rättigheter inte är något som ges uppifrån – de måste försvaras och utövas, säger Jennifer.

Incidejoven utbildar även unga aktivister genom så kallade transformationslabbar, där deltagarna får verktyg för att påverka samhället. Särskilt fokus ligger på unga kvinnor, hbtqi-personer och ungdomar med funktionsvariationer.

Röster från gatan

Två av Incidejovens program handlar om politisk påverkan – både genom traditionell lobbying och genom mobilisering på gator och torg. Organisationen samarbetar med ungdomsgrupper och feministiska nätverk, och är en återkommande kraft i kvinnodagen den 8 mars.

– Det finns en hel generation av unga kvinnor som kräver rättvisa. De kämpar för rätt till utbildning, mot sexuella trakasserier och rätten till sin egen kropp, säger Jennifer.

Digital kamp och hotfull vardag

I en tid där sociala medier är avgörande för att nå unga utvecklar Incidejoven ständigt sina strategier. De samarbetar med influencers och planerar nu att nå ut via TikTok. Samtidigt är det inte utan risk.

– Vi har haft personal som förföljts och blivit utsatta för nättackor, berättar Jennifer.

De hot och trakasserier som riktas mot organisationen är en del av ett bredare mönster: unga som engagerar sig för rättigheter riskerar att stämplas som samhällsfarliga. Men det stoppar inte Incidejoven.

När vi lämnar caféet visar Jennifer var årets 8 mars-demonstration rörde sig genom staden. Vi avslutar vid minnesmärket över de flickor som dog i branden på ett barnhem 2017 – en påminnelse om varför Incidejovens arbete är så livsviktigt (se bildtext). ■

Text: Malin Kihlström

Foto: Malin Kihlström

Minnesmärket i centrala Guatemala City hedrar de 41 flickor som dog i en brand på det statliga flickhemmet Hogar Seguro Virgen de la Asunción den 8 mars 2017. De var inlästa i ett klassrum efter att ha protesterat mot våld och sexuella övergrepp. Branden blev en nationell tragedi – men också en symbol för kampen för ungas rättigheter och rättvisa. Det är en tydlig påminnelse om varför organisationer som Incidejoven kämpar – för att se, höra och ge unga en röst innan katastrofen händer.

Fyra decennier med IM

– Anne-Sophie Björks berättelse

När Anne-Sophie Björk började på IM var hon bara 18 år, yngst av alla på kontoret i Lund. I år firar hon 40 år på samma arbetsplats – en resa som speglar både IM:s utveckling och hennes eget starka engagemang för människors rättigheter.

– Jag kände inte ens till IM när jag sökte jobbet. Det var via en platsannons på Arbetsförmedlingen, säger Anne-Sophie och skrattar.

– Jag kom på intervju med Karin Östergren, som var personalsekreterare då. Kort därefter började jag, i maj 1985.

Det var ett annat IM – och ett annat samhälle. Organisationen höll till på Spolegatan i Lund, där det i källaren fanns ett andaktsrum och en gång i veckan samlades de som ville för en stunds eftertanke. Anne-Sophie minns sina första intryck tydligt:

– Jag var yngst, och många hade varit där i 30 år. Det var ett spännande ställe – lite udda, men med ett särskilt lugn. Kollegorna berättade mycket om IM:s historia för mig.

Hennes första roll var delad: halva tiden på kartoteket, där hon arkiverade de sorterade inbetalningskort från givare och halva tiden på det som kallades tackavdelningen, där hon ansvarade för tackhälsningar, minnesgåvor och grattishälsningar, samt sortering av dagens inbetalningskort.

På den tiden arbetade omkring 50 personer på kontoret i Lund. I samma byggnad fanns "Handis", där kvinnor sydde upp kläder av tyger från IM:s verksamhet i Vlasti i Grekland. Produkterna såldes i IM:s butiker och av ideella ombud över hela landet. Även textilier tillverkade av exiltibetaner och leprasjuka i Indien och Nepal ingick i sortimentet.

Ett möte med IM:s grundare

Ett minne som gjort starkt intryck

är mötet med IM:s grundare, Britta Holmström.

– När hon skulle komma sa alla: "Nu kommer Britta, nu måste du ta i hand!" Hon var mild, mjuk och nästan andlig. Hon såg verkligen alla människor – man kände sig utvald.

När Britta gick bort 1992 samlades medarbetarna i andaktsrummet för att minnas henne. Hennes son, Stefan Holmström, var då generalsekreterare.

"Ett minne som gjort starkt intryck är mötet med IM:s grundare, Britta Holmström."

Före sin tid

Under åren har Anne-Sophie följt IM genom stora förändringar, kriser och framgångar. Redan från början kände hon att IM låg före sin tid.

– Självförsörjning och kvinnors rättigheter var i fokus väldigt tidigt. Vi har alltid stått upp för utsatta grupper, som exiltibetaner och kurder från Turkiet. Jag har till och med träffat Dalai Lama tre gånger!

Kris, förändring och framtidstro

1995 kom den stora omorganisationen – finanskris och minskade gåvor tvingade IM att skära ned. Många medarbetare, inklusive sömmerskorna, fick gå. Det var en svår tid.

– Jag förlorade många kollegor. Men jag har alltid trott på IM – vi gör så mycket bra och har så fantastiska människor här.

Under några år var Anne-Sophie ensam ansvarig för registret. Samtidigt utvecklades IM:s arbete med fair trade, och i slutet av 90-talet vände ekonomin. Nya insamlingschefer och ansikten på gatorna genom face-to-face-värkning gjorde att antalet månads-givare ökade.

– Jag har haft daglig kontakt med givare från första dagen. Det är en viktig del av mitt arbete.

Integration, Gaza och framtiden

Projektet Det nya landet 2015–2016 är ett exempel på hur IM vågat ta ställning. Det handlade om ömsesidig integration i spåren av flyktingvågen och väckte starka reaktioner.

– Folk undrade varför vi engagerade oss så, men vi stod stadigt. Vi hade svar på allt.

Anne-Sophie ser fortsatt ljus på IM:s framtid. Hon lyfter särskilt arbetet i Gaza och Ukraina, och vikten av långsiktighet.

– Vi har varit i Palestina länge. Vi är med där det behövs bäst. Jag känner stolthet över att vara en del av det.

En medarbetarresa till Rumänien år 2000 blev också ett minne för livet. Hon besökte både IM:s egna barnhem och ett statligt.

– Skillnaden var väldigt stor. På det statliga hemmet hade varje barn bara en säng och ett litet bord. Personalen var otroligt strikt och opersonlig och barnen saknade mänsklig kontakt. Det var inte kul att se – men viktigt. Det påminde mig om varför vi behövs.

"Vi måste våga följa med vår tid"

Under sin långa tid på IM har Anne-Sophie sett både bakslag och framgångar, men aldrig förlorat sin tilltro.

– Jag tycker att man ibland glömmer historien. Men vi försöker, och vi håller kursen. Samtidigt måste vi våga följa med vår tid.

Efter fyra decennier av förändring, utmaningar och utveckling är det fortfarande samma sak som driver Anne-Sophie Björk: tron på människors lika värde – och viljan att göra skillnad.

– IM har förändrats mycket genom åren, men det viktigaste har vi hållit fast vid: vår övertygelse om att en bättre värld är möjlig. Det är därför jag har stannat. ■

*Text och foto:
Malin Kihlström*

IM:s åttionde årsmöte för kamp, förändring och hopp.

IM:s Anna Liffner
presenterar agendan för
det 80:e årsmötet.

Den 10 – 11 maj 2025 samlades IM:s medlemmar till det 80:e nationella årsmötet – denna gång i ett soligt Malmö där IM:s lokal-förening stod som värd. På Folkets Hus Motetten i Lindängen fylldes varje rum av samtal, skratt och beslutsamhet, när representanter från IM:s lokal-föreningar, från Luleå i norr till Malmö i söder, möttes för att blicka framåt – tillsammans.

Ett välkommet ledarskap och framtidsvision

Lördagen inleddes med en inspirerande presentation av tidigare ordförande och mångårig IM-vän Birthe Müller, som lanserade initiativet Walking History – ett sätt att lyfta och bevara det engagemang och den kunskap som IM byggt upp under sina 87 år. Därefter följde ett tal från IM:s nya generalsekreterare

Gabriella Fredriksson, som betonade vikten av gemenskap, delaktighet, hopp och beslutsamhet för den gemensamma vägen framåt.

***”Diskussionerna präglades
av engagemang, öppenhet
och respekt, och flera
viktiga beslut togs.”***

Årsmötesförhandlingar med engagemang och precision

Under helgens formella förhandlingar, som leddes med säker hand av mötesordförande Hannah Kroksson, behandlades ärendena noggrant enligt stadgar och dagordning. Diskussionerna präglades av engagemang, öppenhet och respekt, och flera viktiga beslut togs.

En särskilt varm stund uppstod när avgående ordförande Nina Åxman avtackades. Långa applåder vittnade om det stora avtryck Nina gjort under sin tid som ordförande – inte minst när hon klev in i ett skede av ovisshet och organisationsförändringar. Nina fortsätter nu sitt engagemang i styrelsen som ordinarie ledamot.

Ny ordförande och viktiga framtidslösningar

Årsmötet valde Paula Friman till ny ordförande för IM. Paula tar med sig sitt starka engagemang för rättvisa och delaktighet, samt sin djupa förankring i IM:s medlemsrörelse, bland annat som ordförande för IM Stockholm. Vi säger varmt välkommen till Paula samt till våra nya styrelseledamöter Jenny Anderberg, Stefan Gustafsson, Aida Jobarteh och Mohammed Zare.

”Ett av årsmötets stora beslut blev att vidareutveckla och förstärka IM Young.”

IM Young

Ungas roll inom IM var i stort fokus under helgen. Ett av årsmötets stora beslut blev att vidareutveckla och förstärka IM Young. Förslaget att ge IM Young en starkare ställning inom organisationen röstades igenom enhälligt – ett tydligt kvitto på att IM menar allvar med att lyfta ungas röster för rättvisa och demokrati, på deras egna villkor.

Påverkanstorg, kreativitet och gemenskap

Utöver de formella delarna erbjöd helgen många tillfällen till kreativt utbyte. Under Påverkanstorg och Kreativ Verkstad och Workshop bubblade det av samtal, idéer och möten mellan medlemmar från hela landet. Folkets Hus Motetten sjöd av aktivitet – från hörn till hörn.

En höjdpunkt var IM-poddens liveinspelning på scen, där volontärerna bakom IM-butikerna i Lund, Växjö och Malmö delade med sig av berättelser om mod, gemenskap och förändringskraft. Deltagarna fick också möjlighet att besöka IM-butiken Brittans by IM i Malmö och ta med sig något hem – både konkret och i hjärtat.

En helg att bära med sig

Årsmötet 2025 blev mer än bara ett möte. Det blev en påminnelse om kraften i tillsammans, om hoppet som föds i gemensamt ansvar och om framtidens möjligheter när vi lyssnar, delar och bygger vidare. Med nytt ledarskap, fördjupad satsning på unga och ett starkt föreningshjärta är IM redo att fortsätta sin resa – för rättvisa, demokrati och medmänsklighet.

Text: Simon Marke Gran

*Foto: Simon Marke Gran
och Vildana Hodzic*

**Folkets Hus
Motetten sjöd av
aktivitet – från
hörn till hörn.**

IM:s Anders Berg samtalar med deltagare under årsmötet.

Företaget Flavor-Boss stod för maten som de beskriver som ”väst- och centralafrikansk & karibisk fusioned street food”.

Sex röster

från årsmötet 2025

Johanna Petterson ►

Linköping lokalförening

Vilken fråga tycker du är viktigast för IM just nu?

IM behöver engagera unga i större utsträckning än tidigare och samtidigt våga tänka nytt utan att tappa sin historia. Det handlar om att positionera sig tydligare i ett landskap med många aktörer och visa varför IM är relevant, både nu och framåt.

Vad tycker du att IM ska göra för att få fler att engagera sig?

Genom att lyfta lokalföreningarnas roll och ge mer utrymme och mandat till små initiativ. Jag gillar det lokala gräsrotsperspektivet, små grupper där man tydligt ser förändringen i en enskild människas vardag. Det sänker tröskeln för engagemang och visar att varje insats gör skillnad.

Foto: Vildana Hodzic

Foto: Simon Marke Gran

◀ Hiwot Woldesilassie

Umeå lokalförening

Vilken fråga tycker du är viktigast för IM just nu?

Att hitta sätt att nå fler deltagare. Det finns många volontärer, men det behövs fler aktiviteter och metoder för att locka deltagare till verksamheterna.

Vad tycker du att IM ska göra för att få fler att engagera sig?

Genom att samarbeta med andra organisationer och göra det enklare att engagera sig – med mindre formalia och lägre trösklar. IM Young är ett bra exempel på det.

Nina Åxman ►

Styrelseledamot nationella styrelsen

Vilken fråga tycker du är viktigast för IM just nu?

Inom vår svenska verksamhet är en av de viktigaste frågorna hur vi organiserar oss och hur vi gör det enklare för fler att hitta till IM och engagera sig. Vi behöver bredda våra målgrupper, nå ut till yngre och inkludera människor med olika bakgrunder.

Vad tycker du att IM ska göra för att få fler att engagera sig?

Vi behöver se över formen för vår verksamhet. Alla vill inte delta i traditionellt föreningsarbete, många drivs av att agera direkt och se konkret förändring. För att gå från intresse till engagemang måste IM erbjuda enkla vägar in. Genom att stötta människors idéer och sänka trösklarna till engagemang kan vi få fler att bidra på sina egna villkor.

Foto: Simon Marke Gran

◀ Ingela Tordenmalm

Lund lokalförening

Vilken fråga tycker du är viktigast för IM just nu?

Vi pratade just i Lunds lokalförening om hur vi ska jobba framöver och vi är alla väldigt intresserade av IM Young och vi stödjer det. En av de viktigaste frågorna för IM just nu är att stärka IM Young och få in fler unga i organisationen.

Vad tycker du att IM ska göra för att få fler att engagera sig?

För att få fler att engagera sig, särskilt unga, behöver vi bygga vidare på det som redan funkar och det är att unga lockar unga. Vi kan bli bättre på att dela idéer mellan lokalföreningar, till exempel hur man värvar volontärer.

Rebecka Lettevall ▶

Ledamot i nationella styrelsen

Vilken fråga tycker du är viktigast för IM just nu?

Att fortsätta påverka världen och dess utveckling i en positiv riktning, en väg mot demokrati, frihet och medmänsklighet.

Vad tycker du att IM ska göra för att få fler att engagera sig?

Jag tror mycket på att berätta om och lyfta IM i personliga möten och i våra nätverk. Det måste vara enkelt att förstå vad IM står för och lätt att ta steget från intresse till handling. Vi behöver också inkludera fler unga i framtidsfrågorna och visa att deras röster spelar roll. Det gör IM till en relevant och kraftfull rörelse även framåt.

◀ Peter Tengelin

Förtroendevald revisor nationella styrelsen

Vilken fråga tycker du är viktigast för IM just nu?

Finansieringen. Vi behöver öka och diversifiera vår finansiering och det kan vi göra genom att tänka företag, näringsliv och rika människor.

Vad tycker du att IM ska göra för att få fler att engagera sig?

Jag tycker att fröpåsarna* är ett himla bra initiativ, det är ett intressant sätt att öka det finansiella engagemanget. Det är också glädjande att se fler unga hitta till IM, deras engagemang är avgörande för framtiden.

* Fröpåsarna finns att köpa i IM:s gåvoshop, imsweden.org/gavoshop

Handla med mening

I IM:s gåvoshop hittar du produkter som gör skillnad – både här hemma och i länder långt borta. När du handlar hos oss bidrar du till vårt långsiktiga arbete för en rättvis och hållbar värld, i länder som Gaza, Ukraina, Guatemala och flera andra. Välj en gåva med värde – för fler människors rätt till ett liv i trygghet och värdighet.

Du hittar alla produkterna på

imsweden.org
/gavoshop

samt i våra butiker

Foto: Malin Kihlström

Keps Vattenmelon

Den här kepsen bär färgerna från Gaza – en hyllning till människors styrka och motståndskraft i en av världens mest utsatta platser. Genom att köpa kepsen bidrar du bland annat till IM:s arbete i Gaza, där vi samarbetar med lokala organisationer som stöttar kvinnor och barn mitt i krigets verklighet.

Foto: Malin Kihlström

Keps Solros

Solrosen har blivit en symbol för Ukraina – för styrka, hopp och uthållighet. Genom att bära den här kepsen visar du ditt stöd för dem som drabbats av kriget. Intäkterna går bland annat till IM:s arbete i Ukraina för att skydda mänskliga rättigheter och stärka det civila samhället.

Foto: Malin Kihlström

Keps Medmänsklighet

Vår keps med orden **Medmänsklighet är inte politik** påminner om något grundläggande: att bry sig om andra och visa solidaritet borde vara självklart. Visa var du står – med stil!

Gåvokort

Ett fint sätt att visa omtanke – både för den som får kortet och för dem som får stöd genom gåvan. Våra gåvokort är symboliska presenter där intäkterna går till IM:s arbete för kvinnors och flickors rättigheter, utbildning och hållbar utveckling. Välj ett tema som ligger dig lite extra varmt om hjärtat och ge bort en gåva som gör skillnad på riktigt.

Bli volontär!

Som volontär hos IM kan du delta i vårt arbete med integration, demokrati och klimaträttvisa. Du kan engagera dig i läxhjälp, språkcaféer och vara ett stöd för personer som är nya i Sverige. Du kan arbeta i en av IM:s second hand-butiker och du kan arbeta med insamling och events. Det finns många sätt att engagera sig på, och några timmar i månaden gör stor skillnad!

Lund

Vill du bidra till att öka människors tillit till och delaktighet i samhället samt att ge människor möjlighet att ta makten över sina egna liv? Bli volontär på RådRum i Lund! Vi söker volontärer som vill bidra till att människor får verktyg för att kunna hjälpa sig själva, utifrån sina egna behov och förutsättningar. Det kan handla om att förstå brev, fylla i blanketter, söka bostad, hantera kontakter med myndigheter, skriva cv, söka förskoleplats.

Vi vill att du kan ägna minst 2 timmar i veckan till rådgivning.

Du får tillgång till RådRums digitala utbildning www.imsweden.org/engagera-dig/utbildningar och du har en gruppleddare vid din sida.

Du får mycket tillbaka! Personlig utveckling, fördjupade kunskaper om svenska samhället, socialt utbyte och erfarenheter till ditt CV mm.

Kontakt: lund.lf@imsweden.org

Växjö

Vi söker fler volontärer till Brittias second hand-butik.

Kontakt: vaxjo.lf@gmail.com

IM:s lokalförening i Jönköping upphör

IM Jönköpings lokalförening upphör då vi inte lyckats hitta kandidater till styrelsen. Verksamheten i Jönköping fortsätter, men utan lokal styrelse. Medlemmar i IM Jönköping flyttas automatiskt till IM Växjö under sommaren/hösten. IM har 11 lokalföreningar och Växjös upptagningsområde täcker då hela Småland och Öland.

Vill du engagera dig eller starta något där du bor? Eller bara komma i kontakt med din nya förening? Kontakta Växjö på vaxjo.lf@imsweden.org. Önskar du tillhöra en annan förening än Växjö, kontakta IM på info@imsweden.org eller 046-32 99 30. Karta över föreningar finns på:

imsweden.org/engagera-dig/i-din-stad/

Ami med styrelsekollegor i Jönköping vill härmed tacka för förtroendet och för tiden som förening och Lena med styrelsekollegor i Växjö vill hälsa dig välkommen i IM Växjö.

Tack för att du är medlem!

Följ IM på sociala medier

Där får du regelbundna uppdateringar från våra verksamheter runt om i världen.

 [@imsweden.org](https://www.facebook.com/imsweden.org) [@imsweden](https://www.instagram.com/imsweden) [@imsweden](https://www.linkedin.com/company/imsweden)

Låt ditt engagemang leva vidare

Genom att skriva in IM i ditt testamente ger du fler människor
möjlighet att forma sina egna liv – även i framtiden.

Ett testamente är ett sätt att uttrycka vad du står för. Med din
gåva kan IM fortsätta arbeta för en rättvis och medmänsklig
värld, fri från fattigdom och utanförskap.

Enkelt att göra – stort i betydelse

Tack vare vår samarbetspartner Lawly kan du skriva ditt
testamente kostnadsfritt online på bara några minuter.

Läs mer och ladda ner vår testamentsbroschyr på
imsweden.org/stod-oss/testamente eller ring **046-32 99 33**.

